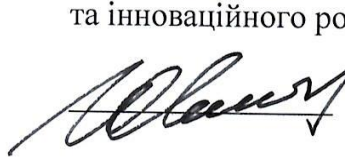

Львівська національна музична академія імені М. В. Лисенка
Кафедра духових та ударних інструментів

«ПОГОДЖУЮ»

Гарант ОНП «Музичне мистецтво»
магістерського рівня вищої освіти,
проректор з науково-педагогічної діяльності
та інноваційного розвитку, професор

 Ю. СОКОЛОВСЬКИЙ

”_25_” червня_2021 року

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи, професор

 М. КУШНІР

”_25_” червня_2021 року

«ПОГОДЖУЮ»

Декан факультету оркестрових інструментів,
доцент

 Т. ЛАЗУРКЕВИЧ

”_25_” червня_2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
АНСАМБЛЬ

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Ступінь вищої освіти	Магістр
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	025 Музичне мистецтво
Освітньо-наукова програма	«Музичне мистецтво»
Профілізація	«Ударні інструменти»
Статус	Обов'язкова компонента циклу дисциплін фахової підготовки (ОК 3.4.2)
Загальний обсяг	6 кредитів ЄКТС (180 годин)
Форма підсумкового контролю	Атестаційний екзамен
Термін викладання	1-3 семестри
Факультет	Оркестрових інструментів
Форма навчання	Денна, заочна

Львів 2021 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Ансамбль» для профілізації «Ударні інструменти» з галузі знань 02 «Культура і мистецтво» зі спеціальності 025 «Музичне мистецтво» оновлена, відповідно до освітньо-наукової програми «Музичне мистецтво» другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженої Вченою Радою ЛНМА імені М. В. Лисенка від 26 травня 2021 року (Протокол № 1).

Розробник:

ОЛІЙНИК Дмитро Борисович – кандидат мистецтвознавства, старший викладач ЛНМА ім. М.В. Лисенка.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри духових та ударних інструментів

від ”_16_” _червня_ 2021 р., протокол № __6__.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни – підготовка висококваліфікованих і всебічно розвинутих ударників що володіють специфікою ансамблевого музикування.

Основним завданням дисципліни є навчання студентів особливостям гри у складі ансамблю ударних інструментів та професійному застосуванні набутих ними знань і навичок у майбутній фаховій педагогічній і виконавській діяльності.

2. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКИМИ ПОВИНЕН ОВОЛОДІТИ ЗДОБУВАЧ

2.1 Загальні компетентності (ЗК)

- ЗК1.** Здатність спілкування іноземною мовою.
- ЗК2.** Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми
- ЗК3.** Здатність використовувати інформаційні та комунікативні технології.
- ЗК4.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК5.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК6.** Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК7.** Здатність до міжособистісної взаємодії.
- ЗК8.** Здатність працювати у міжнародному контексті.
- ЗК9.** Здатність працювати автономно
- ЗК10.** Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

2.2 Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

- СК1.** Здатність створювати, реалізовувати і висловлювати свої власні художні концепції.
- СК2.** Усвідомлення процесів розвитку музичного мистецтва в історичному контексті у поєднанні з естетичними ідеями конкретного історичного періоду.
- СК3.** Здатність розробляти і реалізовувати творчі проекти по створенню / інтерпретації / аранжуванню та перекладу музики /.
- СК4.** Здатність інтерпретувати художні образи у музикознавчій / виконавській / диригентській / композиторській / педагогічній діяльності.
- СК5.** Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації.

СК6. Здатність викладати спеціальні дисципліни в закладах освіти з урахуванням цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувачів освіти.

СК7. Здатність аналізувати виконання музичних творів або оперних спектаклів, здійснювати порівняльний аналіз різних виконавських інтерпретацій, у тому числі з використанням можливостей радіо, телебачення, Інтернету.

СК8. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність в закладах вищої освіти.

3. ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ (РН)

РН1. Володіти професійними навичками виконавської, творчої та науково-педагогічної діяльності.

РН2. Володіти навичками ансамблевого музикування в групах різних складів у концертно-виконавському та репетиційному процесах.

РН3. Визначати стильові і жанрові ознаки музичного твору та самостійно знаходити переконливі шляхи втілення музичного образу у виконавстві.

РН4. Професійно здійснювати аналіз музично-естетичних стилів та напрямків.

РН5. Вибудувати концепцію та драматургію музичного твору у виконавській діяльності, створювати його індивідуальну художню інтерпретацію.

РН6. Володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.

РН7. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

РН8. Здійснювати викладання гри на інструменті / вокалу / диригування / музикознавчих дисциплін / композиції з урахуванням потреб здобувача освіти, цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувача.

4. РОЗПОДІЛ ДИСЦИПЛІНИ ЗА СЕМЕСТРАМИ, ГОДИНАМИ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

НАЗВА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	Розподіл за семестрами			Кількість кредитів ECTS	Кількість годин						Розподіл аудиторних годин на тиждень за семестрами			
	Екзамени	Заліки	Атестаційні экзамени		Загальний обсяг	Аудиторних			Самостійна робота (денна/заочна)	Семестри				
						у тому числі:				1	2	3	4	
						Всього (денна/заочна)	лекції	Індивідуальні		Практичні (денна/заочна)	Кількість тижнів в семестрі			
											15	15	15	15
Ансамбль	1,2	3	4	6	180	67/30	-	-	67/30	113/150	1,5	1,5	1,5	-

Розподіл годин та кредитів по курсах та семестрах

КУРС	СЕМЕСТРИ	Кількість кредитів ECTS	Кількість годин					Самостійна робота (денна/заочна)
			Загальний обсяг	Аудиторних				
				Всього (денна/заочна)	у тому числі:			
					лекційні	Індивідуальні		
I		4	120	45/20			45/30	75/100
	1	2	60	22/10			22/10	38/50
	2	2	60	23/10			23/10	37/50
II		2	60	22/10			22/10	38/50
	3	2	60	22/10			22/10	38/50

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Твори підвищеної складності. Ансамблі для 2–5 або більше виконавців.

1. Два твори для двох виконавців
2. Один твір для трьох виконавців
3. Один твір для чотирьох та більше виконавців
4. Читання з аркуша

Практичні заняття

I курс

№	№ Теми	Тема	Кількість годин (денна/заочна)
1 семестр			
1	Тема 1	Два твори для двох виконавців	11/5
2	Тема 2	Один твір для трьох виконавців	11/5
Разом			22/10
2 семестр			
3	Тема 1	Один твір для чотирьох та більше виконавців	23/10
Разом			23/10
Всього годин			45/20

II курс

№	№ Теми	Тема	Кількість годин (денна/заочна)
3 семестр			
4	Тема 1	Два – три твори для різних складів	11/5
5	Тема 2	Читання з аркуша	11/5
Разом			22/10

Самостійна робота

I курс

№	№ Теми	Тема	Кількість годин
1 семестр			
1	Теми 1-2	Опрацювання виконуваних творів.	35/47
2	Підсумковий контроль (екзамен)		3/3
2 семестр			
3	Тема 1	Робота над інтонацією і художнім змістом.	34/47
4	Підсумковий контроль (екзамен)		3/3
Всього годин			75/100

II курс

№	№ Теми	Тема	Кількість годин (денна/заочна)
3 семестр			
5	Теми 1-2	Робота над втіленням художнього образу програмного репертуару.	25/37
6	Підсумковий контроль (залік)		3/3
4 семестр			
7	Підсумковий контроль (Атестаційний екзамен)		10/10
Всього годин			38/50

Послідовність проходження репертуару, а також обсяг творів визначається викладачем довільно, у залежності від творчого потенціалу та індивідуальних особливостей розвитку кожного студента в певному складі ансамблю. Під час навчання викладач повинен враховувати й необхідність охоплення (у межах зазначених розділів) якомога більшої кількості творів різних за змістом, формою та жанрами.

До екзаменів, заліку та атестаційного екзамену допускаються студенти, які виконали семестрові тематичні вимоги.

1. Зміст програмних планів-мінімумів студентів

Індивідуальний програмний план-мінімум студентів під час проходження дисципліни “Ансамбль ударних інструментів” складається з репертуарних списків, які містять твори з таких основних розділів:

1. Ансамблі (в аранжуванні для різних складів виконавців) композиторів XVIII– XX ст.: В.А. Моцарта, К. Дебюссі, К. Сен-Санса, та ін.
2. Оригінальні твори для різних складів ансамблів композиторів XX ст.: К.Абе, Б. Бартока, П.Гіндемита, А. Жоліве, П. Вареза, Дж. Кейджа, Д. Палієва, К.Штокгаузена, О. Козаренко, Л. Кузьменко, Є. Станковича, та ін.

6. КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сумарна шкала оцінювання здобувача з навчальної дисципліни

СУМА БАЛІВ ЗА ВСІ ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Шкала оцінювання здобувача з семестрового екзамену та поточного контролю

БАЛИ ЗА ВСІ ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ
45-50	A	відмінно
41-44	B	добре
37-40	C	
32-36	D	задовільно
30-31	E	
18-29	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-17	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерій оцінки є багаторівневим поняттям, яке стосується результату праці студента протягом певного часу. Він складається з об'єктивних та суб'єктивних факторів оцінки. Під “суб'єктивним”, в даному випадку, розуміється обдарованість виконавця. Під “об'єктивним” – його ставлення до професії, що виявляється у виконанні даної програми. Базове поняття критерію оцінки – це “художнє враження”, яке містить основні компоненти оціночних факторів.

Виконання оцінюється за національною шкалою: відмінно, добре, задовільно, незадовільно.

Відмінно А (90-100) – найвище художнє враження.

Високий ступінь обдарованості: яскрава музикальність та артистизм; міцна виконавська воля та ритмоволя (стабільність виконання). Володіння звуком належної якості, динамікою, виявлення належного розуміння особливостей стилістики виконуваних творів, відсутність порушень у фразуванні.

Високий ступінь технічної майстерності: блискуча віртуозність, володіння звуковою палітрою, впевнене виконання напам'ять. Володіння правильною технологією виконавського процесу, штриховою технікою, технікою звукоутворення та артикуляцією

Досконале виконання програми: високий рівень складності, зрілість інтерпретації, розуміння стилю та жанру, професійне виявлення особливостей авторського тексту (музикантське мислення). Виявлення артистизму, виразовості, дотримання норм сценічної поведінки;

Високий ступінь обдарованості: яскрава музикальність та артистизм; міцна виконавська воля та ритмоволя (стабільність виконання).

Висока працездатність.

Добре В (82-89), С (74-81) – добре художнє враження.

Добрий ступінь обдарованості: музикальність, артистизм, виконавська воля та ритмоволя (стабільність виконання).

Добрий ступінь володіння технічними ресурсами, володіння різноманітною звучністю.

Добре виконання програми: високий рівень складності, зрілість інтерпретації, розуміння стилю та жанру, професійне виявлення особливостей авторського тексту (музикантське мислення).

Добра працездатність.

Задовільно D (64-73), E (60-63) – посереднє художнє враження.

Середній ступінь обдарованості. Відсутність будь-якого з компонентів: музикальності, артистизму, виконавської волі, ритмоволі (часткова стабільність виконання).

Недостатнє володіння технічними ресурсами, різноманітною звучністю.

Задовільне виконання програми: середній рівень складності, зрілості інтерпретації, розуміння стилю та жанру, недостатнє професійне виявлення особливостей авторського тексту (музикантське мислення).

Середня працездатність.

Незадовільно FX (35-59) – незадовільне художнє враження (з можливістю повторного складання екзамену або заліку)

Середній ступінь обдарованості. Відсутність будь-якого з компонентів: музичальності, артистизму, виконавської волі, ритмоволі (часткова або недостатня стабільність виконання).

Недостатнє володіння технічними ресурсами, різноманітною звучністю.

Незадовільне виконання програми: недостатній рівень складності, незрілість інтерпретації, нерозуміння стилю та жанру, непрофесійне виявлення особливостей авторського тексту (музикантське мислення).

Низька працездатність.

Незадовільно F (0-34) – незадовільне художнє враження
(з обов'язковим повторним вивченням матеріалу екзамену або заліку)

Низький ступінь обдарованості. Відсутність музичальності, артистизму, недостатня стабільність виконання. Низьке володіння технічними ресурсами, різноманітною звучністю.

Низький рівень виконання програми: недостатній рівень складності, незрілість інтерпретації, нерозуміння стилю та жанру, відсутність виконавського мислення.

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності.

2. Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності.

3. Методи контролю (самоконтролю, взаємоконтролю), корекції (самокорекції, взаємокорекції) за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності.

4. Бінарні, інтегровані (універсальні) методи. *

* Жодна із запропонованих класифікацій не позбавлена недоліків. На практиці викладач з дисципліни «Ансамбль» інтегрує методи різних структур, утворюючи неординарні (універсальні) методи навчання, які забезпечують оптимальні шляхи досягнення навчальної і творчої мети.

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

1. **Попередній контроль** спрямований на виявлення знань, умінь і навичок студентів з творів, які будуть вивчатися.
2. **Поточний контроль** здійснюється під час практичних занять з метою перевірки засвоєння попереднього матеріалу і виявлення проблем опанування тими чи іншими навичками.
3. **Тематичний контроль** здійснюється періодично, після вивчення нової теми чи нового розділу і має на меті систематизацію знань та умінь студентів.
4. **Підсумковий контроль** проводиться в кінці семестру, а також після закінчення курсу на атестаційному екзамені.

9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Андрєєва О. Інтерпретація ритмів на ударній установці. К.: Музична Україна, 1981. – 80 с.
2. Котоньський В. Інструменти в сучасному оркестрі. К.: Музична Україна, 1971. – 59 с.
3. Макиевский С. Школа современной техники игры на ударной установке. К.: Музична Україна, 2008. – Ч.1.– 111 с.
4. Филатов В.Л. К проблеме интерпретации ударных в “Кармен-сюите” Бизе-Щедрина //Теорія и история музыкального исполнительства: Сборник научных трудов. К, 1989. – С.186–200.
5. Blades J. Dean J. How to Play Drums: Everything You Need to Know to Play, New York: St. Martin's Press, 2002. – 112 p.
6. Brown T/A/ History and Analisis of jazz Drumming to 1942. University Michigan, 1976. – 150 p.
7. Burton G. Evolution of Mallet Techniques // Percussionist. 1973. Vol. 10. No. 3. P. 30-36.
8. Chapin J. Speed, Power, Control, Endurance. CD [Відео школа] - N. Y., 1992
9. Chapin J. Advanced techniques for the modern drummer, New York: 25N.Y.– 56 p.
10. George Lawrence Stone [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://barabany.com/2011/08/george-lawrence-stone/>

11. Musser, Clair Omar [Електронний ресурс] / режим доступу: www.en.wikipedia.org/wiki/clair_omar_Masser
12. Mayer J. Secret Weapons for the Modern Drummer. [Відео школа] - N. Y., 2007.
13. Snare drum technique - a baseline approach to playing the snare drum [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.snarescience.com/articles/snare-technique.html>
14. Stick Control for Snare Drummers [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://barabany.com/2011/08/stick-control-for-snare-drummers/>
15. Stone G. Accents and Rebounds: For the Snare Drummer, Boston: George B. Stone & Son, 1961- 46 p.
16. Stone G. Stick Control: For the Snare Drummer, BN Publishing, 2012. – 54 p.
17. Weckl D. Back to Basics. [Відео школа] - N. Y., 1988.
18. Weckl D. Natural Evolution DVD № 1, How to Develop Technique. [Відео школа] - N. Y., 2003.
19. Stevens L. H. The Method of Movement for Marimba with 590 exercises. Elberon, New Jersey: Keyboard Percussion Publications, 1990. 109 p.
20. Zeltsman N. Traditional Four-Mallet Grip // Percussive Notes. Aug. 1995. P. 50-54.
21. Zirkle Th. A. Developing a Four-Mallet Marimba Technique; a Brief History of Four-Mallet Technique. Louisiana State University Press, 2003. 164 p.

Рекомендована література.

Абе К.	“Mangrove” для маримби та трьох ударних
Айгмюллер А.	“Bassarimba” для 2-х маримб
Баласса Ш	Квартет для ударних
Балог А.	Імпресія для вібрафона та маримби
Бартоу Б.	Соната для 2-х фортепіано та двох ударних
Боон К.	Тріо “Росбері” для ксилофона, вібрафона і маримби
Гаубеншток-Раматі Р.	“Jeux 2” “Liaisons”
Іріно Й.	“Глобус 2” для маримби, ударних та фортепіано
Іршаї Е.	Сумний наспів Весела поліритмія
Коллерт І.	“Naïma” для вібрафона та маримби
Маккензі Ж.	Пастораль для маримби та ударних Три танці Інтродукція та алегро
Міхайлов Д.	Афро-соната для ударних
Моцарт В.А.	Увертюра до опери “Весілля Фігаро” для 2-х ксилофонів, вібрафона та маримби (аранжування Д.Олійника)
Фінк З	“Two on one”
Шерхне Т.	“Yi” для 2-х маримб

Кон К.	Рапсодія для маримби, вібрафона та ударних
Копер К.	Тріо “Ударний парад”
Левітін Ю.	Маленька сюїта для маримби, вібрафона та фортепіано
Кейдж Дж. Сюїта	
Конфрей З.	“Кіт на клавішах” для двох ксилофонів та маримби
Соколов В.	Марш-“буффо” для 4-х виконавців Фанфари
Вольф Дж.	“Zircus Humberto” для 5 виконавців (аранж. Д. Олійника)
Віла-Лобос Е.	“Душа Бразилії” для 5 виконавців Бразильський танець
Сен-Санс К.	Сюїта “Карнавал тварин” для 5 виконавців
Макміллан С.	“La Esmeralda” (аранж. Д. Олійника) для 6 виконавців
Кротіл З.	Концертна п’єса (обр. Б. Олійника) для 8 виконавців
Кук Е.	“Болівар” для 8 виконавців
Пташинська М.	Мала мексиканська фантазія для 8 виконавців
Фінк З	Конго–Бразилія для 8 виконавців

ДОПОМІЖНА

Під час проходження дисципліни «Ансамбль ударних інструментів» рекомендується читання творів з листа:

	Групові соло
Артъомов Е.	Сольні фрагменти з “Олімпійської симфонії”
Барток Б.	Музика для струнних, ударних та челести
Бріттен Б.	“Путівник по оркестру” (варіація ударних)
Бунін Р.	Сольні епізоди з “Симфонії-поєми”
Гіндеміт П.	Метаморфози тем Вебера
Ешпай А.	Концерт для оркестру
Мессіан О.	Фрагменти з оркестрових творів “Пробудження птахів”, “Екзотичні птахи”, “Туранга лила”, “Сім хокку”, “Кольори небесного міста”
Орф К.	“Тріумф Афродіти”, 5 частина
Петров А.	Сюїта з балету “Створення світу”
Скорик М.	Фрагменти з “Каприсів Паганіні” для оркестру